

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: F. H.,
bytem ,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
Křížová 1292/25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 9. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 1. 9. 2022, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 10. 5. 2022, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

z důvodu zhoršení zdravotního stavu, a bylo stanoveno, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

2. Žalobce namítl nedostatečné posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem, na jehož jednání nebyl žalobce přizván, proto si lékař nemohl učinit odpovídající představu o žalobcově zdravotním postižení. Posudkový lékař se zřejmě zabýval otázkou invalidity ve vztahu k § 39, odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění (dále též „ZDP“), ale nezhodnotil celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce č. 8, kapitoly VI, přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“. Jak vyplývá z lékařské dokumentace, trpí žalobce psychickým postižením, kdy lékař pominul například zprávu klinického psychologa ohledně paranoidních stavů. Pokud by si lékař vyžádal podrobnější zprávy, zjistil by, že žalobce trpí maniodepresivní/bipolární poruchou, psychózou. Žalobce nesouhlasí s názorem lékaře, že jedním z důvodů žádosti o zvýšení důchodu je mj. insolvenční řízení. Do toho žalobce spadl z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Žalobce dále uvedl, že minimálně dvakrát denně omdlívá, kdy se dostaví křeče a disociace, několikrát se doma z tohoto důvodu pohmoždil, trpí záchvaty paniky, které končí hyperventilací a někdy omdlením, několikrát byla přivolána záchraná služba. V posledním roce byl 9 měsíců na neschopence. Lékař uvádí astma pod nedostatečnou kontrolou, dle alergologie nelze ani přes léky zmírnit. Dle žalobce nebyly v rámci bodového hodnocení v zamítnutí námitek správně přičteny body. Jestliže bylo uvedeno, že žalobce nemá spirometrická měření, pak ty bylo možné vyžádat od alergologie, další výsledky měření má plicní lékař (spirometrie a ventilace). Žalobce nejdříve docházel na alergologii, kde dělali několik spirometrií a ventilačních měření, poté začal na doporučení alergologa docházet na plicní kvůli CHOPN. Denní aktivity jsou těžce omezeny, není schopen vykonávat pracovní činnost. Dle bodového hodnocení CHOPN postižení plic dosahuje k III. stupni postižení, žalobce je přesvědčen, že by měl být přiznán invalidní důchod minimálně II. stupně, dle tabulek dokonce III. stupně. Žalobce má problém ujit padesát metrů, i přes medikaci, kterou pravidelně užívá, dle plicního lékaře se jedná pouze o zmírnění postižení plic, avšak neexistuje medikace, které dokáže zvrátit postižení, které se naopak časem zhoršuje a nasazené kortikoidy pouze tlumí příznaky. Posudkový lékař v jedné zprávě uvedl, že žalobce kouří 15 cigaret, což je poslední informace, kterou žalobce dal plicnímu lékaři, avšak v závěru zprávy je uvedeno 20 cigaret. Nyní kouří žalobce 5 cigaret denně, o tom bude informovat plicního lékaře na další kontrole. Nemůže si dojít pro nákup, nezvládá tuto zátěž. Žalobce pracuje, snaží se být prospěšný pro společnost, dokud to zdraví dovolí. Pracuje téměř výlučně z domova. Případné dojíždění MHD by vedlo k těžkým záchvatům CHOPN a ASTMA a pravděpodobně k ukončení pracovního stavu. Žalobce popírá finanční prospěch z důvodu zvýšení invalidity jako jeden z hlavních důvodů podání námitek. Konzultoval s plicním lékařem, že se cca 8 měsíců v době neschopnosti pracovat nedostavil, bylo tomu tak z psychických důvodů, kdy téměř nevycházel z domu. Léky měl doma do zásoby na část dané doby. Dle konzultace s plicním lékařem toto mohlo vést k mírné progresi. Medikace u CHOPN spočívá v tlumení příznaků, nikoliv léčení příčiny, plíce jsou již trvale poškozeny a onemocnění pomalu postupuje. Další kontrolu na plicním má plánovanou na 16. 9. 2022. Psychický stav se zhoršil daleko dříve, než bylo datum podání žádosti o povolení insolvence ze dne 21. 6. 2022, částečný dopad na psychiku zde byl, ale nikoli tak, jak uvedl posudkový lékař. Hodnocení posudkového lékaře bylo Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

provedeno bez přítomnosti žalobce, to se jej dotklo. Jeho mobilita je velmi omezena. Posudkový lékař uvedl, že mu nebyl přiznán na neurologii status migrenosus, toto tvrzení však není pravdivé, jak může doložit lékařka z neurologie. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nesprávné. Posudkový lékař nevzal v úvahu ani tu skutečnost, že se žalobcův stav oproti stavu kdy byla invalidita přiznána poprvé, nadále zhoršil. Dochází k progresi onemocnění ASTMA, CHOPN, psychického, omezení pohyblivosti je v takovém stupni, že si žalobce není schopen sám nakoupit, docházet do kanceláře, chodit na delší procházky než několik stovek metrů, nastoupit do prostředků se schody.

3. Žalovaná uvedla, žalobci byl od 8. 4. 2021 vyplácen invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dne 18. 2. 2022 požádal o změnu výše invalidního důchodu, proto byl dne 29. 4. 2022 posouzen jeho zdravotní stav, kdy v návaznosti na posudek vypracovaný v rámci tohoto posouzení žalovaná dne 10. 5. 2022 zamítla žalobcovu žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Následně byl dne 26. 8. 2022 vypracován posudek o invaliditě žalobce v námitkovém řízení, ze kterého bylo žalovanou vycházeno v napadeném rozhodnutí. Vzhledem k závěrům posudku Posudkové komise MPSV ČR v Praze (dále též „Posudková komise“) ze dne 21. 12. 2022 žalovaná uvedla, že ponechává žalovaná rozhodnutí ve věci na úvaze soudu.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
5. Dle posudku o invaliditě ze dne 12. 7. 2021, č. j. LPS/2021/711-P3_CSSZ žalobce je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, jedná se o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Pokles pracovní schopnosti byl konstatován 35 %. Den vzniku invalidity 8. 4. 2021, doba platnosti posudku do 30. 6. 2022. Dle posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení dle kapitoly V položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti 35 %.
6. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 9. 2021 č. j. X byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
7. Dle posudku o invaliditě ze dne 25. 10. 2021 č. j. LPS/2021/1241-P3_CSSZ žalobce je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, jedná se nadále o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Pokles pracovní schopnosti byl konstatován 40 %. Den vzniku invalidity 8. 4. 2021, doba platnosti posudku do 30. 6. 2022. Dle posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení dle kapitoly V položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti 40 %.
8. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 14. 12. 2021 byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a bylo konstatováno, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
9. Dle posudku o invaliditě ze dne 29. 4. 2022 č. j. LPS/2022/321-P3_CSSZ žalobce je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, jedná se nadále o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Pokles pracovní schopnosti byl konstatován 45 %. Den vzniku invalidity 8. 4. 2021. Dle posudku

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení dle kapitoly V položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti 45 %.

10. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 10. 5. 2022 byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a bylo konstatováno, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Toto rozhodnutí bylo následně potvrzeno napadeným rozhodnutím vydaným na podkladě závěrů posudku o invaliditě ze dne 26. 8. 2022 č. j. LPS/2022/691-NR-PRH_CSSZ z námitkového řízení, dle kterého žalobce je invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, jedná se o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Pokles pracovní schopnosti byl konstatován 45 %. Den vzniku invalidity 8. 4. 2021, doba platnosti posudku do 30. 4. 2023. Dle posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení dle kapitoly V položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, míra poklesu pracovní schopnosti 45 %.
11. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
12. Soud vyšel z následujících právních předpisů.
13. Podle § 39 odst. 1 ZDP *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
14. Podle § 39 odst. 2 ZDP *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. Podle § 39 odst. 3 ZDP *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*
16. Podle § 39 odst. 4 ZDP *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*
17. Pod kapitolu V položku 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jsou podřazeny poruchy osobnosti - středně těžké postižení, stavy s podstatným narušením pracovního a Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

společenského fungování, závažné maladaptivní chování, opakované situační dekompenzace, míra poklesu pracovní schopnosti 30 – 45 %.

18. Pod kapitolu V položku 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jsou podřazeny poruchy osobnosti – *těžké postižení, těžce narušen výkon většiny denních aktivit, funkčně významné poruchy osobnosti provázené jiným závažným duševním postižením, těžké narušení adaptability nebo stavy, kdy se psychopatologické projevy blíží jiným závažným duševním poruchám (simplexní schizofrenii, schizotypní poruše) nebo neovládnutelná primitivní pudová jednání nebo stavy během poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu za účelem léčení poruchy (např. nebezpečné sexuální deviace), pokud uvedená léčba má trvat nebo trvá déle než jeden rok, míra poklesu pracovní schopnosti 70 %.*
19. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.
20. Za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce si soud vyžádal u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze odborný lékařský posudek. Posudková komise v posudku ze dne 21. 12. 2022 shledala, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž se jednalo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven nejméně o 70 %.
21. V daném případě posudková komise zasedající v řádném složení za přítomnosti odborné lékařky z oboru psychiatrie jednoznačně vymezila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce.
22. Dle posudkového zhodnocení má žalobce vysokoškolské vzdělání, pracoval jako programátor. V zaměstnáních opakovaně selhával. Od 1. 4. 2021 byl uznán invalidním v prvním stupni pro smíšenou poruchu osobnosti s disharmonickým vývojem, úzkostně depresivním syndromem a generalizovanou úzkostnou poruchou v terénu patologicky strukturované osobnosti. Byl soustavně psychiatricky léčen posledních sedm let, minimální tolerance zátěže s nutností bohaté farmakoterapie, dokumentováno nadužívání anxiolytik, sekundární panické ataky, výrazná somatizace, nízká frustrační kapacita pro zátěž, v zátěži stavy parciální amnezie a ataky depersonalizace. Dochází na pravidelné psychoterapie, opakovaně byl krátkodobě hospitalizován v krizovém centru. V březnu 2021 absolvoval denní stacionář pro neurózy a poruchy osobnosti. Pobytem ve stacionáři došlo k výraznému ústupu úzkostně depresivní symptomatiky, během pobytu nebyly shledány psychotické stavy ani stavy připomínající epileptické záchvaty, jedná se o osobnost s disharmonickým vývojem na podkladě opakované vývojové traumatizace. Znatelná

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nestabilita vnitřních objektů projevující se vyhybavým a závislým chováním, v zátěži s disociačními fenomény, intermitentně amnestické stavy, panické ataky, tendence k somatizaci. Dokumentačně doložena bohatá úzkostná problematika, somatizování, dyssomie. V posledních obdobích udána kumulace stresorů. Dle dokumentace dále léčen pro bronchiální astma, dle dokumentace pod nedostatečnou kontrolou, léčen pro četné migrény (biologická léčba), se zlepšením frekvence záchvatů. Status migrenosus není referován. Ošetřujícím psychiatrem je hodnocen jako pacient s disharmonickým vývojem, v dětství traumatizovaný, dlouhodobě sociálně selhává, významně narušena celková výkonnost, narušení interpersonálních vztahů, tolerance k zátěži je minimální, v zátěžových situacích se objevují disociativní záchvaty s amnesií, zmateností, silnou úzkostí, která má místy až obsedantní charakter.

23. Ze strany ČSSZ hodnocen jako invalidní v prvním stupni. V době rozhodné pro posouzení byl žalobce dlouhodobě psychiatricky řešen jako pacient s disharmonickým vývojem, v dětství traumatizovaný, dlouhodobě sociálně selhávající, významně narušena celková výkonnost, narušení interpersonálních vztahů, tolerance k zátěži je minimální, v zátěžových situacích se objevují disociativní záchvaty s amnesií, zmateností, silnou úzkostí, která má místy až obsedantní charakter. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl zdravotní stav daný kapitolou V, položkou 7c). Dle dané položky hodnoceny stavy, při kterých dochází k podstatnému narušení pracovního a společenského fungování z důvodu poruchy osobnosti, s těžkým narušením výkonu většiny denních aktivit, s těžkým narušením adaptability. Vzhledem k dlouhodobému selhávání žalobce v běžných situacích a aktivitách a doloženému (i aktuálním vyšetřením potvrzenému) významnému narušení celkové výkonnosti, narušení interpersonálních vztahů, minimální toleranci k zátěži a přítomnosti disociativních záchvatů s amnesií, zmateností, silnou úzkostí, která má místy až obsedantní charakter v zátěžových situacích, nebylo hodnoceno dle položky 7b) vyhrazené pro nižší stupeň postižení s menším dopadem na pracovní schopnosti. Bylo hodnoceno na horní hranici položky, již s ohledem na použití § 3 (zejména odst. 2).
24. Žalobce byl shledán ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidním ve třetím stupni. Šlo o pokles pracovní schopnosti o nejméně 70 %. Vznik stavu datován od 8. 4. 2021, doba platnosti posudku stanovena do 31. 12. 2027.
25. Posudek obsahuje veškeré náležitosti, soud jej považuje za úplný a řádně odůvodněný. O správnosti a úplnosti stanovené klinické diagnózy onemocnění žalobce, jako i o stanovení a řádné zdůvodnění procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce není žádných pochyb. Soud proto z posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 21. 12. 2022 při rozhodování vyšel. Pokud dle posudku byl žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP, přičemž šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven o nejméně 70 %, je žalobou napadené rozhodnutí dotčeno vadou nezákonnosti, resp. nesprávně zjištěného skutkového stavu, proto jej soud podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.
26. V novém rozhodnutí je žalovaná povinna se dle § 78 odst. 5 s. ř. s. řídit právním názorem soudu, resp. závěry posudkové komise.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, avšak žádné náklady mu nevznikly. Žalované náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 11. 5. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.